

Att avsluta en berättelse

Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Att eleverna tränar på att planera för en bra avslutning på en text. Hur vill jag avsluta min text? Vilken betydelse har det för resten av historien? Att lägga tid på planering av en text som ska skrivas höjer kvaliteten på texten. Om avslutningen finns med i planeringen redan när texten börjar skrivas är det lättare att hålla sig till "den röda tråden" genom hela berättelsen och texten blir lättare och intressantare att läsa.

Läraren reflekterar

Hur brukar de flesta berättelser du läst avslutas? Lyckligt, olyckligt, oväntat eller öppet? Vi pratar om och läser exempel tillsammans. Vad tycker du bäst om? Varför? Hur tror du att en författare gör när hen planerar sitt skrivande? Tror du att avslutningen är klar redan i början av skrivandet?

För mig är Harry Potter serien ett tydligt exempel där författaren verkligen lyckats "knyta ihop säcken", på en ganska lång och komplicerad historia. I sista boken (nummer sju!) förklaras händelser från den första delen. Imponerande. Det måste innebära att JK Rowling gjort ett digert jobb med att planera sitt skrivande. Vad kan vi lära oss av detta?

Metod och uppgift

Vi läser några sagor med fokus på slutet. Hur är de uppbyggda? Typiska inslag. På vilket sätt hänger avslutningen ihop med resten av berättelsen? Ordnar allt upp sig? Finns det ouppklarade delar? Lämnar avslutningen öppningar för fantasin? Vill du läsa mer? Eller fantisera vidare själv? Eller känns historien "färdig"?

Skriv en ny avslutning på en känd saga. Flickan med svavelstickorna, Rödluvan och vargen, Askungen eller någon berättelse vi läst tillsammans (högläsning, gruppläsning).

Läs din avslutning för en kompis? Kommentera varandras texter utifrån det vi pratat om.

Vad var bra? Bättre än "originalavslutningen"? Finns det något i avslutningen som lockar dig att läsa en eventuell uppföljare, eller att fantisera vidare själv?

Vad kan förbättras? Är något otydligt?

Eleve exempel – Harry Potter

I all förtvivlan, när hoppet var slut, hade den väldiga Lord Voldemort nästan segrat. När Harry och hans vänner Ronald och Hermione nästan hade gett upp hoppet så gjorde Voldemort det grymmaste han någonsin har gjort. Han, som egentligen inte får nämnas vid namn, tog sina sista krafter och gjorde det som ingen hade väntat. Han tog Harrys själ ifrån hans egen kropp. Harry, som var den enda kända överlevaren av de värsta av de oförlåtliga förbannelserna, Avada Kedavra, kunde inte stå emot Du vet vem och hans mäktiga fläderstav. Han var förlorad i sin värsta fiendes grepp. Han kunde inte hindra Du vet vem, från att ta själen ifrån honom. När Du vet vem hade tagit Harrys egen själ ifrån honom, tog han den trogna dödsätaren Bellatrix till sin hjälp. Hon, som hade dödat sin egen kusin Sirius Black, som även var Harrys gudfar, hjälpte Du vet vem att ta ut sin egen mäktige själ. Därefter bytte hon plats på deras själar. Bytet gick så fort att ingen hann se det. Då tog den ovetande Hermine sin trollstav och lyckades utplåna Du vet vem en gång för alla. Trodde hon iallafall. För det hon inte visste var att hon i självaste verket hade utplånat sin egen bästa vän Harry Potter.

Lgr 11 Förmåga

Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.

Centralt innehåll

- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och

språkliga drag.

- Olika sätt att bearbeta egna texter till innehåll och form. Hur man ger och tar emot respons på texter.
- Språkets struktur med meningsbyggnad, huvudsatser, bisatser, stavningsregler, skiljetecken, ords böjningsformer och ordklasser. Textupbyggnad med hjälp av sambandsord.

Kunskapskrav (kopplingar till åk 6)

Eleven kan skriva olika slags texter med **tydligt** innehåll och **väl** fungerande struktur samt **god** språklig variation. I texterna använder eleven grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet med **god** säkerhet. De berättande texter eleven skriver innehåller **välutvecklade** gestaltande beskrivningar och **välutvecklad** handling.